

Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 10 czerwca 2026 roku

UZASADNIENIE UCHWAŁY KOMISJI HABILITACYJNEJ
ZAWIERAJĄCE OPINIĘ I OCENĘ
DOROBKU NAUKOWEGO, DYDAKTYCZNEGO I ORGANIZACYJNEGO
Dr n. społ. Antoniny Doroszewskiej
Ze Studium Komunikacji Medycznej
WARSZAWSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

Ocena dokonana przez Komisję habilitacyjną powołaną przez Radę Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr n. społ. Antoniny Doroszewskiej, wszczętego w dniu 21 listopada 2025.

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Mika – Akademia Kultury Fizycznej im. Bronisława Czecha w Krakowie

Sekretarz: dr hab. Marcin Wełnicki – Warszawski Uniwersytet Medyczny

Recenzenci:

- prof. dr hab. Ewa Wender-Ożegowska – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu;
- dr hab. Edyta Janus, prof. AWF – Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie;
- dr hab. Andrzej Nowakowski, prof. NIO – Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie;
- prof. dr hab. Andrzej Wierciński – Uniwersytet Warszawski

Członkowie komisji: prof. dr hab. Anna Staniszevska - Warszawski Uniwersytet Medyczny

po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej oraz zawodowej dr n. społ. Antoniny Doroszewskiej oraz opiniami Recenzentów:

- prof. dr hab. Ewa Wender-Ożegowska – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,

- dr hab. Edyta Janus, prof. AWF – Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie,

- dr hab. Andrzej Nowakowski, prof. NIO – Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,

- prof. dr hab. Andrzej Wierciński – Uniwersytet Warszawski

ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ:

Dr nauk społecznych Antonina Doroszevska jest zatrudniona w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym od 2005 roku.

Kandydatka w 2004 roku ukończyła studia na Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych UW uzyskując stopień magistra socjologii. Tytuł pracy magisterskiej: „Nieletnie matki – analiza wybranych problemów”, promotor: prof. dr hab. Krzysztof Kiciński. W trakcie studiów ukończyła dwie specjalizacje: „Pomoc społeczno-terapeutyczna” oraz „Ekspertyza społeczno-prawna”. W 2013 roku Kandydatka uzyskała stopień doktora nauk społecznych. Tytuł rozprawy doktorskiej: „Społeczne role położnych”, Promotor: prof. dr hab. Józefa Hrynkiewicz, recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Kiciński oraz dr hab. Włodzimierz Piątkowski. Zarówno pracę magisterską jak i doktorat Kandydatka obroniła w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Dr nauk społecznych Antonina Doroszevska jest zatrudniona w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym od 2005 roku, początkowo w zakładzie dydaktyki ginekologiczno-położniczej WUM (2005-2017). Obecnie kandydatka jest adiunktem badawczo-dydaktycznym, a od 2018 roku jest Kierownikiem Studium Komunikacji Medycznej WUM, którego to studium jest również twórczynią.

W latach 2017-2019 Kandydatka pełniła funkcję Pełnomocnika Rektora ds. Utworzenia Centrum Edukacji Medycznej, w latach 2018-2019 funkcję p.o. kierownika Studium Komunikacji Medycznej, a latach 2019-2020 funkcję p.o. Dyrektora Centrum Doskonalenia Edukacji Medycznej obecnie zaś pełni również funkcję Pełnomocnika Rektora ds. Rozwoju Dydaktyki WUM

W latach 2024-25 Kandydatka ukończyła także studia podyplomowe w zakresie edukacji medycznej na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie.

W ramach rozwoju własnych kompetencji Kandydatka uczestniczyła także w Masters of Didactics Programme na Uniwersytecie w Gandawie (Ghent University), oraz w cyklu certyfikowanych kursów European Association for Communication in Healthcare (EACH).

OCENA DROBKU NAUKOWEGO:

Analiza bibliometryczna osiągnięć naukowo-badawczych

Dorobek naukowy dr n. społ. Antoniny Doroszewskiej obejmuje 44 publikacji naukowych (23 stanowią prace oryginalne a 20 prac poglądowych). Ponadto Habilitantka jest autorką (redaktorką naukową) 10 monografii naukowych oraz 23 rozdziałów w podręcznikach. Dorobek naukowy obejmuje także 12 doniesień prezentowanych na zjazdach międzynarodowych oraz 38 wystąpień na zjazdach krajowych. Sumaryczny IF wynosi 23,019; punktacja MNiSW wynosi 1182, liczba cytowani wg bazy Web of Science wynosi 98 (bez autocytowań), indeks Hirscha wg bazy Web of Science = 6. Szczegółowe dane dotyczące dorobku przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Punktacja publikacji

	PRZED DOKTORATEM		PO DOKTORACIE	
	IF	MNiSW	IF	MNiSW
Oryginalne pełno tekstowe prace naukowe	-	6	13,946	749
Opisy przypadków	-	-	-	-
Prace poglądowe	-	17	9,073	433
RAZEM	-	-	-	-
Research Letter	-	-	-	-
RAZEM	-	23	23,019	1182

Do głównych zagadnień w podejmowanych przez Habilitantkę badaniach należą:

- Praktyka komunikacji medycznej
- Dydaktyczne aspekty komunikacji medycznej
- Jakość opieki okołoporodowej, potrzeby i oczekiwania kobiet oraz społeczne role położnych

OCENA MONOGRAFII HABILITACYJNEJ ZŁOŻONEJ JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez dr n. społ. Antoninę Doroszewską będącym podstawą do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego jest autorska monografia zrealizowana w obszarze badawczym zatytułowanym „*Perspektywa pacjenta w komunikacji medycznej. Praktyka i dydaktyka*”, zawierająca opracowany przeze mnie model pojęcia „*perspektywa pacjenta*” oraz protokół **PERSPECTIVE**. Monografia została wydana przez Warszawski Uniwersytet Medyczny i za zgodą Uczelnianej Rady ds. Kształcenia WUM w 2025 roku, posiada ISBN 978-83-7637-652-3.

Praca obejmuje przegląd dostępnego piśmiennictwa, prezentację własnej koncepcji teoretycznej oraz – na jej podstawie – część badawczą i aplikacyjną.

Podstawowymi celami naukowymi pracy były:

- Opisanie modelu teoretycznego definiującego pojęcie perspektywa pacjenta
- Analizę wyników przeprowadzonych badań empirycznych
- Stworzenie protokołu PERSPECTIVE, który porządkuje zagadnienia komunikacji z pacjentem,
- Sformułowanie wniosków odnoszących się do kształcenia medycznego i praktyki klinicznej, wskazujących możliwości zastosowania opracowanego modelu i protokołu w procesie dydaktycznym oraz w codziennej pracy z pacjentem

Wszyscy Recenzenci bardzo wysoko ocenili osiągnięcie dydaktyczne i organizacyjne dr n. społ. Antoniny Doroszewskiej.

Prof. Ewa Wender-Ożegowska podkreślił, że autorska monografia habilitantki wnosi istotny wkład w rozwój badań nad dziedziną komunikacji medycznej, rozwija pewne refleksja nad znaczeniem perspektywy pacjenta, wskazuje na konieczność posiadania określonych kompetencji i zaznacza konieczność kształcenia studentów kierunków medycznych w tym zakresie. Prof. zaznaczyła również, że kandydatka proponuje konkretne rozwiązania na bazie danych empirycznych. Zaznaczyła również pewne ograniczenia: jednośrodkowy charakter badań koncentrujących się na studentach medycyny, bez uwzględnienia potencjalnie innych programów nauczania na innych uczelniach. Za cenne uzupełnienie badania uznała również bezpośrednio uwzględnienie perspektywy pacjenta jako uczestnika badań, zwracając uwagę na pewną rozbieżność pomiędzy sugerowanym w tytule a realnym zakresem przeprowadzonych badań empirycznych dotyczących studentów, a nie pacjentów. Zaznaczyła również fakt, iż badanie ma charakter głównie ilościowy, nie jakościowy oraz iż pewne jego aspekty można by pogłębić. Ostatecznie jednak wyraźnie podkreśliła, iż ograniczenia metodologiczne nie podważają zasadniczej wartości poznawczej monografii, która stanowi spójne opracowanie naukowe. Poruszone w nim problemy zasługują natomiast na dalsze badania.

Prof. Andrzej Wierciński podkreślił z kolei, iż praca Kandydatki to nie tylko wkład w komunikację medyczną jako temat badań naukowych, ale zaproszenie do ponownego przemyślenia samej istoty komunikacji. Profesor afirmował fakt potraktowania komunikacji nie jako dodatkowego narzędzia, nie w kategoriach uzupełnienie postrzegania pacjenta, ale jako faktycznego miejsca, gdzie medycyna się dokonuje. Profesor podkreślał, że pacjent nie jest zbiorem objawów klinicznych i wyników badań dodatkowych, a medycyna nie sprowadza się li tylko do pomiaru i interwencji, ale przede wszystkim wymaga interpretacji i rozeznania. Profesor stwierdzał jednoznacznie, że autorska monografia kandydatki jest dziełem poważnym i spójnym, łączącym refleksje teoretyczną i badania empiryczne, zawierającym element aplikacyjny. Stwierdzał, iż praca habilitantki nie sprowadza się tylko do pewnej koncepcji, ale przede wszystkim stanowi ważne dzieło w praktyce klinicznej.

Prof. Andrzej Nowakowski podkreślił natomiast fakt, iż praca Habilitantki dotyczy bardzo ważnego i jednocześnie niedocenianego tematu. Zakres badań naukowych kandydatki z perspektywy możliwości publikacji jest trudny, w związku z czym relatywnie niska punktacja bibliometryczna uzyskana przez habilitantkę jest zrozumiała. Z perspektywy tematu badawczego należy ją ocenić pozytywnie. Bardzo wysoko ocenił również dorobek dydaktyczny

i organizacyjny kandydatki, jak również sam wykład habilitacyjny, zauważając zaadresowanie pewnych krytycznych uwag przedstawionych w recenzjach. W zakresie uwag krytycznych, podobnie jak profesor Ewa Wender-Ożegowska dostrzegł rozbieżność pomiędzy tytułem monografii a tematyką badania empirycznego, sformułowane cele pracy uznał za zbyt ogólne, zwracał uwagę na pewne rozbieżności w danych liczbowych przedstawionych jednej z tabel, zastanawiał się nad potencjalnym wpływem dobrowolności udziału studentów w ankiecie i dostrzegł brak precyzyjnego określenia zasad doboru liczebności próby badanej. Stwierdził, iż analiza przeprowadzona przez kandydatkę ma charakter eksploracyjno-porównawczy i wymaga pogłębienia. Zaznaczał również, iż zaproponowany przez kandydatkę protokół PERSPECTIVE wymaga walidacji, a na chwilę obecną brak jest dowodów na to, że zastosowanie tego protokołu będzie miało istotny wpływ na jakość kształcenia czy leczenia. Ostatecznie jednak, uznając temat pracy badawczej kandydatki za ważny, a sam protokół – za unikalny, pomimo zaznaczonych wątpliwości co do metodologii, prof. Nowakowski uznał iż Kandydatka granicznie spełnia wymogi ustawowe do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.

Prof. Edyta Janus działalność organizacyjną i dydaktyczną oceniła bardzo wysoko, natomiast dorobek naukowo-badawczy kandydatki - negatywnie. Profesor przyznawała, że temat badań kandydatki jest aktualny i wpisuje się w rozwój dziedziny nauki, akcentowała jednak wątpliwości dotyczące zastosowanej metodologii procesu badawczego. Podobnie jak pozostali recenzenci zaznaczała niespójność tytułu dzieła zastanawiając się, czy autorka miała na myśli perspektywę pacjenta czy konieczności przyjmowania tej perspektywy przez studentów. Opracowany przez kandydatkę protokół PERSPECTIVE uznała za bardzo interesujący, podkreślała jednak konieczność jego walidacji, a przez jej brak za niewłaściwe uznała zastosowanie określenia „narzędzie”. Odnosząc się do kwestii metodologii, stwierdzała, iż przeprowadzone badanie nie spełniało warunków badania podłużnego, a dwupunktowa ocena opinii studentów nie pozwalała na określenie zmiany tej opinii. Krytycznie odnosiła się również do relatywnie małej liczebności grupy ankietowanych w drugim etapie badania, braku opisu zasad doboru i właściwości, nie uwzględniania różnic kulturowych a także ograniczenia próby badanej, ograniczenia badania do tylko 3 kierunków studiów i braku uwzględnienia potencjalnego wpływu zjawiska aprobaty społecznej. Ostatecznie Profesor Janus uznała, że zastrzeżenia dotyczące kwestii metodologicznych, merytorycznych i formalnych dotyczące osiągnięcia naukowego wskazanego jako główne przez Kandydatkę oraz zastrzeżenia

dotyczące dorobku publikacyjnego kandydatki uzasadniają negatywną ocenę dorobku naukowo-badawczego.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Kandydatka jest opiekunką Studenckiego Koła Naukowego Edukacji i Komunikacji Medycznej, a w latach 2018-2024 była również opiekunką Studenckiego Koła Naukowego Logos. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z zakresu komunikacji medycznej na 10 kierunkach studiów w obrębie WUM, organizuje zajęcia fakultatywne oraz zajęcia z przedmiotu wybranego przez studentów na kierunku lekarskim. Wśród tematów tych zajęć znajdowały się między innymi: „Komunikacja i zrozumienie pacjentów LGBT+” oraz „Podstawy komunikowania się w pracy interprofesjonalnego zespołu medycznego”. Kandydatka angażuje się również w zajęcia prowadzone w ramach kształcenia podyplomowego. Działalność dydaktyczna kandydatki koncentruje się na rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych, dydaktycznych i społecznych wśród przedstawicieli zawodów medycznych, a także na wdrażaniu nowoczesnych metod nauczania opartych na symulacji i pracy z pacjentami symulowanymi (SP). Kandydatka prowadzi również szkoleń dla nauczycieli akademickich z zakresu komunikacji medycznej i edukacji medycznej zarówno w ramach Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, jak i we współpracy z innymi uczelniami w kraju.

Kandydatka pełniła rolę promotorki pomocniczej w rozprawie doktorskiej, promotorki i recenzentki licznych prac magisterskich.

W zakresie kompetencji organizacyjnych podkreślić należy, iż kandydatka jest twórczynią nowej struktury w obrębie WUM - Studium Komunikacji Medycznej, jest także autorką lub współautorką innowacyjnych programów kształcenia z zakresu komunikacji. W okresie swojej pracy zawodowej była również współorganizatorką licznych konferencji poświęconych tematyce komunikacji medycznej, jak również debat, webinarów, audycji i innych eventów popularyzujących naukę.

Kandydatka jest wreszcie członkinią Polskiego Towarzystwa Socjologicznego i Polskiego Towarzystwa Komunikacji Medycznej, członkinią prezydium Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk (RJP PAN) oraz przewodniczącą Zespół Języka w Medycynie RJP PAN. Kandydatka aktywnie uczestniczy także w pracach KRAUM oraz Parlamentarnego Zespołu ds. Adherencji.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Kandydatka jest laureatką dwóch Nagrody Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego:

- 2018 – Nagroda specjalna indywidualna za zaangażowanie w prace związane z utworzeniem Centrum Edukacji Medycznej w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.
- 2020 – Nagroda specjalna indywidualna drugiego stopnia za udział w tworzeniu nowej struktury dydaktycznej Uczelni, w szczególności za działania prowadzące do powstania Centrum Doskonalenia Edukacji Medycznej oraz podniesienia jakości kształcenia.

W 2009 roku otrzymała Mazowieckie Stypendium Doktoranckie przyznane za wyróżniające się wyniki w pracy naukowej, a roku 2015 była stypendystką University of Bergen (Norwegia); otrzymała wówczas stypendium szkoleniowe w ramach programu współpracy akademickiej i rozwoju kompetencji dydaktycznych.

WNIOSEK KOŃCOWY

We wnioskach końcowych większość Recenzentów jest zgodna, że dotychczasowe osiągnięcia Habilitantki w zakresie dorobku naukowo-badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego odpowiadają wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych.

Członkowie komisji habilitacyjnej większością głosów stwierdzają, że dr n. społ. Antonina Doroszevska spełnia warunek realizacji postępowania habilitacyjnego, określony w ustawie o stopniach i tytułach naukowych, jakim jest pozytywna ocena jej dotychczasowego dorobku naukowego i przedłożonego do recenzji cyklu monografii.

W oparciu o przedstawioną opinię członkowie Komisji habilitacyjnej przedstawiają Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego Uchwałę Komisji habilitacyjnej oraz Załącznik nr 1 do Uchwały, zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr n. społ. Antoninie Doroszevskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

Warszawa dn. 10.06.2026

W imieniu członków Komisji habilitacyjnej:

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Mika

Sekretarz: dr hab. Marcin Wełnicki